

Festus Hommius

Geboren: 10-02-1576

Overleden: 05-07-1642

Predikant te: 1599-1602: Dokkum
1602-1619: Leiden

- Geschriften:**
1. Van de beroepinghe der Kercken-dienaren, Ja ende Neen (tegen Wtenbogaert)
 2. Monster van de Nederlandtse Verschillen / Ofte Belydenisse der Ghereformeerde Kercken in Nederlant (vertaald door ds. Joh. à Lodensteyn)

Levensbeschrijving

In Jelsum heeft de wieg gestaan van Festus (ook wel Fetse of Fetzo) Hommius. Zijn ouders waren Homme (of Homerus) Homminga (Sixtus zoon) en Anna Schierhuijsen (Fetse dr.). In het jaar 1576 zag hij het levenslicht en wel 10 februari. Hier zou men kunnen vragen: Kan uit Jelsum wat goeds komen? En vooral geldt die vraag als men nu het dorpje bezoekt. Daar heeft dus de wieg gestaan van de scriba van de Nationale Synode van Dordrecht (1618-1619), althans van een van de scriba's. Dat houdt men toch niet voor mogelijk. Maar het is God Zelf, Die de historie schrijft, ook de historie van Zijn kerk. Naast Johannes Bogerman mag hij later zitten op die bekende Synode. Hij mag het meemaken dat de Remonstranten de deur gewezen wordt. Hij mag luisteren naar het ontroerende gebed van de preses der synode.

Festus Hommius heeft zijn opleiding genoten o.m. in Leeuwarden, Franeker en Leiden. Hij woonde tijdens zijn studie in Franeker in bij de hoogleraar Sibrandus Lubberti en te Leiden studeerde hij bij Franciscus Gomarus, beide voortreffelijk leraars. Ook studeerde hij tijdelijk aan het hugenotencollege te La Rochelle in Frankrijk, alwaar hij zich in het Frans bekwaamde.

Vrucht van zijn studie is geweest dat hij te Dokkum het Schatboek van Ursinus heeft mogen vertalen. In vele studeerkamers kunt u het terugvinden, een herinnering aan het verleden. Een herinnering aan Festus Hommius.

Ook in Friesland heeft hij zijn standplaats gehad als predikant, in Dokkum van 1599-1602. In die tijd is hij ook enige tijd veldprediker geweest onder Maurits en zijn soldaten en woonde als legerpredikant in 1602 het beleg van Grave bij. Leiden is zijn laatste standplaats geworden waar hij diende tot 1619. Daarna was hij regent van het Statencollege en werd hij benoemd tot doctor in de Godgeleerdheid. Deze functie vervulde hij tot 19 juli 1641. Op 5 juli 1642 nam de Heere Zijn kind op in eeuwige heerlijkheid.

Ook hij was een krachtig bestrijder van Arminius. En ik geloof dat wij nog niet half beseffen hoe gevaarlijk die leer is. De Vijf artikelen tegen de Remonstranten getuigen ervan en geven blijk dat onze vaders diep gezien hebben. En nu het heden in het licht van het verleden. Destijds zijn de aanhangers van die leer uitgewezen. Laten we zeggen bij de voordeur! Maar ik vrees wel eens dat ze door de achterdeur weer zijn binnengehaald. De leer van vrije genade overschaduwde door een leer waarin de mens nog iets is overgelaten na zijn val in Adam.

Naast Gomarus heeft Festus Hommius gestaan in het harnas op de conferentie, die van 12-22 augustus 1609 werd gehouden. Vrij zeker is, dat hij de opsteller is van de Contra-Remonstrantie (1611). Tegen vele voorstanders van de Remonstrantse leer heeft hij zich gekeerd met al de kracht die in hem was.

Al zegt men dan van hem dat hij een gematigd standpunt ingenomen heeft tegen de Remonstranten, dan wil dit niet zeggen dat hij milder in zijn oordeel was. Fijn besnaard als hij was, kon hij de dingen anders zeggen dan anderen. Diep doordacht en op Gods Woord gefundeerd.

Met een heilbegeerig verlangen zag hij uit naar het houden van een nationale synode. Er moest nu maar eens goed uit de doeken gedaan worden waar het overging in de kerkelijke strijd. Men deed het voorkomen alsof het maar bijkomstigheden waren, een persoonlijke vete. Onze vaders zagen echter gelukkig dat het hier ging over het wel of wee der kerk. Biddend heeft men voorbereidingen getroffen. En toen eenmaal de dag daar was, met een zucht van verlichting mocht men de Heere erkennen dat een geharnast strijder als Bogerman de leiding kreeg over deze belangrijke vergaderingen. En naast hem zat als scriba Festus Hommius.

Festus Hommius is een van de vertalers geweest van het Nieuwe Testament van de Statenvertaling. Van hem zijn de kanttekeningen op twaalf Bijbelboeken. Ook had hij een belangrijk aandeel in de vaststelling van de officiële tekst van de belijdenisgeschriften en de liturgische formulieren. Festus is 1599 gehuwd met Johanna Cuchlinus, die in 1633 overleed. Hij hertrouwde in 1634 met een weduwe, Hester van Hertsbeeck. De broer van Festus, Sixtus genaamd, was ook predikant. Hij diende de Friese gemeenten Wirdum en Bolsward.

Dr. Joh. Polyander van den Kerckhoven hield een lijkrede ter herdenking van Festus.

Bronnen

1. Naamlijst der predikanten, sedert de Hervorming tot nu toe, in de Hervormde Gemeenten van Friesland, ds. T.A. Romeijn.
2. Biografisch Woordenboek der Nederland, A.J. van der Aa, deel 8.
3. Nieuw Nederlandsch Biografisch Woordenboek (NNBW), P.C. Molhuysen en P.J. Blok, deel 10.
4. Biografisch Woordenboek van Nederlandsche Godgeleerden, B. Glasius, deel 2
5. Het blijvende Woord, deel 1, Gereformeerde Bijbelstichting, Leerdam.
6. Schatkamer van de Gereformeerde Theologie in Nederland, ds. J. van der Haar.